

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE
NAIH nyilvántartási szám: 40689

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-886/2018. számú ügyben
Előzményi ügy: AJB-661/2017.

Előadó: dr. Rajzinger Ágnes

Érintett szerv: Emberi Erőforrások Minisztériuma
Testnevelési Egyetem

2018. április

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-886/2018. számú ügyben**

Előadó: dr. Rajzinger Ágnes

Az eljárás megindítása

A Hivatalomhoz panaszbeadvány érkezett, amely szerint Magyarországon évtizedek óta rutinszerűen alkalmaznak az edzők a vizes, elsősorban vízilabda, szinkronúszás, úszás edzéseken víz alatti *hypoxiás-oxigénhiányos módszereket* azért, hogy ezzel javítsák a sportolók állóképességét és tüdőkapacitását. Ilyen módszer a hosszú ideig tartó, vagy gyakran ismételt, versenyszerű víz alatti úszás, az úszást megelőző akaratlagos hiperventilláció (szapora levegővétel). A panaszbeadvány szerint az edzésmodszert az 1960-as évek óta vizsgálják a kutatók, eddig érdemben nem sikerült bizonyítani pozitív hatását, a széndioxid szint csökkenés ugyanakkor súlyos veszélyeket hordoz magában, különösen a kiskorú sportolókra nézve.

Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 1. § (2) bekezdés a) pontja kiemelt ombudsmani feladatként nevesíti a gyermekjogok védelmét.

Tekintettel arra, hogy a panaszbeadvány által kifogásolt gyakorlat, valamint azzal szoros összefüggésben a biztonságos edzőkörülmények megteremtése kapcsán felmerült a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz, valamint testi és lelki egészséghez való jogával összefüggő visszásság gyanúja, az ügyben az Ajbt. 18. § (4) bekezdése alapján *hivatalból átfogó vizsgálatot indítottam*. A jelenlegi helyzet és az edzésmodszert alkalmazása kérdésében a megfelelő kép kialakítása érdekében szükségesnek tartottam, hogy megismerjem a felelős szaktárca, valamint a jelenséggel találkozó szakági sportszövetségek tapasztalatait, javaslatait, intézkedéseit.

Az átfogó vizsgálatom során így részletes tájékoztatást kértem az Emberi Erőforrások Minisztériumának sportért felelős államtitkártól, a Testnevelési Egyetem rektorától, a Magyar Olimpiai Bizottság főtitkártól, az Országos Sportegészségügyi Intézet főigazgató főorvosától, a Magyar Sporttudományi Társaság elnökétől, a Magyar Úszó Szövetség főtitkártól, a Magyar Vízilabda Szövetség elnökétől, valamint a Magyar Szinkronúszó Szövetség elnökétől.

Az érintett alapvető jogok és alkotmányos alapelvek

- a jogállamiság elve és az abból fakadó jogbiztonság követelménye. *„Magyarország független, demokratikus jogállam.”* (Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés);
- a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való joga: *„Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.”* (Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdés);
- az egészséghez való jog: *„Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez. E jog érvényesülését Magyarország – többek mellett – a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával segíti elő”* (Alaptörvény XX. cikk (1)-(2) bekezdés);

Az alkalmazott jogszabályok

- a sportról szóló 2004. évi I. törvény (a továbbiakban: Stv.);
- a sport területén képzéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló 157/2004. (V. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.).

A megállapított tényállás

1. A megkeresésre beérkezett válaszok

A tárgykörben hatáskörrel rendelkező szaktárca és a szakmai tapasztalattal bíró sportszövetségek és más intézmények vezetőitől az alábbiak tekintetében kértem tájékoztatást:

1. A hypoxiás edzés módszer veszélyeire való figyelemfelhívást (pl. figyelemfelhívó tábla kitétele), illetve a kiskorú sportolók esetében a szülők, illetve a sportolók számára nyújtott, fokozott tájékoztatást mennyiben tartja szükségesnek? Rendelkezésre állnak-e jelenleg célzottan a témakört érintő, nyilvános szakmai elemzések vagy tájékoztató anyagok?
2. Megfelelően ellenőrzött-e jelenleg az, hogy gyermekek számára úszóedzést csak megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező szakember tart?
3. Milyen módon lenne megvalósítható álláspontja szerint a kiskorú sportolók fentiekben leírt edzési kockázatának minimalizálása?
4. Meglátása szerint az edzők tudnak-e a sportolóknak azonnali segítséget nyújtani, illetve az egyes uszodák felszereltsége megfelelő-e, azaz az eszméletét vesztő sportoló újjáélesztéséhez esetlegesen szükséges eszközök (mobil defibrillátor, oxigénpalack) rendelkezésre állnak-e?
5. Kiemelten fontos a témát érintően az információk adaptálása az edzőképzések tananyagába, illetve a már tevékenykedő edzők megfelelő informáltsága, ezzel összefüggésben a különböző sportügyi konferenciákon a téma érintése, a legutóbbi kutatások eredményeinek a bemutatása. Érintették-e, illetve tervezik-e érinteni szakmai konferenciák, műhelyek alkalmával a hypoxiás edzés módszerekkel kapcsolatosan felvetett problémák, veszélyek taglalását?
6. A szakági sportszövetségek vezetőihez intézett kérdés: a sportorvosaik számára mennyire ismert a fentiekben vázolt edzés módszerrel összefüggő problémakör?

1.1 A sportért felelős államtitkár (a továbbiakban: államtitkár) válaszában hangsúlyozta, hogy kiemelten fontosnak tartják a sportolók egészségének és testi épségének megőrzését és védelmét, valamint a biztonságos edzőkörülmények megteremtését. E feladatok a kiskorú sportolóknál különösen nagy jelentőséget kapnak. A szaktárca 2014. augusztus 13-án *megkereste az Országos Sportegészségügyi Intézetet* (a továbbiakban: OSEI), melynek álláspontja szerint a kifogásolt edzés módszer nem kapcsolódik szorosan a sportegészségüghöz, egyúttal javasolta a *Magyar Olimpiai Bizottság* (a továbbiakban: MOB) *Orvosi Bizottságának* bevonását a probléma megoldásába. Az OSEI szakmai álláspontja alapján 2014. szeptember 24-én kelt levelében az államtitkár további tájékoztatást kért a MOB-tól a jelenség szakmai és tudományos vizsgálatáról. Az államtitkár szerint a jelenség veszélyének megelőzése érdekében indokolt a MOB Orvosi Bizottságának bevonása, amely bemutatja a problémát az egyes sportszövetségek felé, valamint biztosítja a folyamatos egyeztetés és konzultáció lehetőségét a vizes sportágak keretorvosaival.

A kiskorú sportolók fokozottabb védelme érdekében az Stv. 23. § (1) bekezdés i) pontja 2017. január 1-től az országos sportági szakszövetségek és az országos sportági szövetségek kötelezettségévé teszi *sportegészségügyi szabályzat* megalkotását, amely tartalmazza különösen a sportsérülések megelőzésére, a sportegészségügyi ellátás biztosítására és a sportbiztosításra vonatkozó sportági előírásokat. A fentiek kapcsán ezekben a sportegészségügyi szabályzatokban az államtitkár szakmai álláspontja alapján indokolt az alábbiakat is rögzíteni:

- kötelező egészségügyi vizsgálatok, tesztek (indokolt esetben korosztályonként és versenyrendszerenként lebontva),
- a biztonságos játékokra vonatkozó alapvető feltételek rögzítése (pl. a játéktér, pálya, felszerelések és sporteszközök biztonsági követelményei; kötelező védőfelszerelések; a 18. életévüket be nem töltött személyekre vonatkozó külön előírások),

- alapvető egészségügyi felszerelések, illetve egészségügyi személyzet meghatározása (mind a játéktér, mind az öltöző tekintetében; elsősorban a verseny- illetve mérkőzésnapokra vonatkozóan; indokolt esetben versenyrendszerenként, illetve korcsoportonként külön),
- a magasabb, legmagasabb bajnokságban a sportolói kórtörténet nyilvántartásának követelményei (korábbi sérülések, alkalmazott kezelések, gyógyszerek, közeli rokonságban előfordult súlyos egészségügyi problémák, a sportoló által jelzett állandósult panaszok),
- sportbiztosításra vonatkozó előírások.

Indokolt továbbá a szabályzat mellékleteként egy, az *elsősegélynyújtással kapcsolatos protokoll* kidolgozása, amely segítené például a sportsérülések, az agyrázkódás és egyéb tudatvesztéses állapotok (epilepsziás roham, ájulás) jeleinek, tüneteinek felismerését és iránymutatást adna az alkalmazandó eljárás tekintetében. Az államtitkár a fenti szakmai álláspontjáról a szövetségeket 2016 decemberében írásban tájékoztatta. Az Stv. átmeneti rendelkezései alapján a szövetségeknek a 2017. január 1-jei hatálybalépéstől 45 napjuk volt e szabályzatok megalkotására.

Az államtitkár tájékoztatott továbbá arról, hogy a sportszakemberek képezésének megszerzésével és ellenőrzésével kapcsolatban a Kr. 5. § (6) bekezdése tartalmazza. Eszerint a sportszövetség szabályzatában határozza meg, hogy sportágában az egyes tevékenységek tekintetében milyen képezéssel rendelkező személyek minősülnek sportszakembernek, valamint azt, hogy sportág versenyrendszerében mely edzői tevékenységi szint tölthető be kizárólag szakedzői vagy okleveles szakedzői képezéssel. A Kr. 5. § (7) bekezdése értelmében a sportszövetség szabályzatában foglaltak megvalósulását a *sportpolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium* a sportszövetség által rendelkezésére bocsátott dokumentumok alapján *ellenőrizheti*.

Az államtitkár kiemelte, hogy a jelzett problémák ellenére a beadványban említett edzésmódszert világszerte használják, így fokozott figyelmet kell tanúsítani az edzést felügyelő edzőnek. Vészhelyzetben *újraélesztésre lehet szükség*, ezért a sportedzőknek a segítségnyújtáshoz elengedhetetlen alapismeretekkel kell rendelkeznie. Az erre vonatkozó *követelményrendszer, tananyag meghatározásában* a sport szakterülettel foglalkozó felsőoktatási intézmények, így különösen a Testnevelési Egyetem, a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal bevonása indokolt.

A fentiek alapján az államtitkár álláspontja szerint a sekélyvízi ájulás veszélyeinek kezelésével kapcsolatos feladatok elsősorban *sportszakmai, sportmódszertani* kérdéskörbe tartoznak, ellátásuk a meglévő jogszabályi rendelkezéseken túl *további szabályozást nem igényel*. A sekélyvízi ájulás veszélyeit a MOB és az érintett szakszövetségek közötti szakmai egyeztetések, valamint a magas színvonalú edzőképzés útján lehet megfelelően kezelni, továbbá a megkeresésben foglalt intézkedések (pl. figyelemfelhívás) is szakmai egyeztetéseket követően foganatosíthatók.

1.2 Az OSEI főigazgató főorvosa tájékoztatott, hogy a hosszas víz alatti úszás előtt alkalmazott hiperventilláció veszélyeiről 2014-ben a Sporttudományi Szemlében megjelent publikációt követően, a Magyar Sporttudományi Társaság *konferenciát rendezett*, amelyen a Magyar Búvár Szövetség, Magyar Úszó Szövetség, a Testnevelési Egyetem, a Magyar Sportorvos Társaság és az Országos Sportegészségügyi Intézet vezető munkatársai is részt vettek. A konferencia után a Magyar Sportorvos Társaság lapjában, a *Sportorvosi Szemlében (55. évfolyam 4. szám)* Dr. Apor Péter professzor írt „Apnoés úszóedzés hyperventilációval” címmel átfogó elemzést és értékelést. A cikk részletesen kitért az edzésmódszer következtében fellépő veszélyekre, valamint hivatkozott a kérdéstről a nemzetközi szakirodalomban megjelent publikációkra is. A szerző összefoglalásában megállapította, hogy a kérdésben *felvetett módszer veszélyes, annak alkalmazása nem javasolt*. A Sportorvosi Szemlét minden Sportorvos Társasági Tag megkapja, így az információ minden érintett sportorvoshoz eljuthatott, így természetesen *a keretorvosokhoz is*. A keretorvosok számára rendszeresen megrendezett keretorvosi értekezlet témái között is szerepelt a hypoxiás terhelést megelőző hiperventilláció veszélye. A résztvevő munkatársak is egyetértettek abban, hogy az *előzetes hiperventilláció veszélyes, edzés során ne alkalmazzák*. A főigazgató főorvos kifejtette továbbá, hogy az edzőképzés anyagára, az uszodákban folyó munkára Intézetüknek nincs befolyása.

1.3 A Magyar Vízilabda Szövetség elnöke válaszában jelezte, hogy a témában leginkább autentikus válasz megfogalmazása érdekében a *Testnevelési Egyetem Úszó és Vízisportok Tanszékének vezetőjéhez* fordult. Ugyanezen megfontolással kérte ki a tanszékvezető véleményét a Magyar Úszó Szövetség sportigazgatója is, továbbá a megkeresett MOB főtitkára. Mivel a Testnevelési Egyetem, a Magyar Olimpiai Bizottság, a Magyar Úszó Szövetség és a Magyar Vízilabda Szövetség válasza tartalmában megegyezik, azokat az alábbiakban összesítve ismertetem.

A probléma angol nyelvű meghatározása *shallow water blackout*, de nevével ellentétben nem csak sekély vízben fordul elő. A víz alatti hypoxiás, oxigén hiányos edzésmodszerek – különösen, ha akaratlagos hiperventilláció előzte meg – súlyos eszméletvesztés, illetve halál lehet a következménye. Magyarországon az orvosi szakma *légzés-visszatartásos eszméletvesztésnek* nevezi. Lényege, hogy az akaratlagos hiperventilláció kiszellőzteti a széndioxidot a szervezetből, hogy növelje az oxigén koncentrációját, ezáltal az oxigénszint csökkenése a hypoxiás edzésmodszerek alkalmazása esetén előbb okoz eszméletvesztést és segítségnyújtás hiányában halált, mint ahogy a széndioxid szint növekedése elémé azt a szintet a szervezetben, ami kényszeríti a lélegzetvételt.

Minden edzésmodszerek túlzásba vitele, vagy nem megfelelő életkorban történő alkalmazása károsítja, akár súlyosan károsítja a szervezetet. Azonban kevés okoz eszméletvesztést, vagy halált. Sok sportág önmagában fokozottan veszélyes, attól még természetesen nem tiltják. Ezekben a sportágakban *szigorú előírásokkal igyekeznek a baleseteket megelőzni*, vagy az esetlegesen előforduló baleseteknek egyénre jelentő kockázatát a minimálisra csökkenteni. A válasz kiemelte, hogy a felvetett problémával kapcsolatosan épp ezen a ponton van teendő. A hypoxikus edzésmodszerek azon módszerek közé tartozik, amelynek *a valódi és tartós hatása még mindig nem bizonyított*, sokan azt is kétségbe vonják, van-e egyáltalán, de az edzők különböző mértékben ezzel együtt alkalmazzák. Ilyen módszer még többek között, a magaslati edzés hatása, a különböző nyomáskülönbségeken alapuló (kabinban történő), a sportolók adaptációját segítő módszerek, a szív teljesítményét növelő, keringést befolyásoló módszerek, vagy úszóknál a szárazföldi képességfejlesztés sok eleme.

A válasz szerint *megjelenik a képzésekben a fenti veszélyekre történő figyelemfelhívás, ugyanakkor kiemelte, hogy nem mindegyik érintett sportágban*. Úszásban a tananyag része, de csak közvetetten. Oktatóik minden esetben kiemelik a veszélyeket, ahol az fokozott, nemcsak a halál vagy az eszméletvesztés, de a sérülés tekintetében is. A válasz kifejtette – az ombudsmani megkeresés is ebben erősítette meg – hogy a jövőben e tárgykörben növelni kell a hangsúlyt, és *minden érintett sportágban kötelezően a tananyag részévé kell tenni a megfelelő szakmai ismeretek átadását*, a veszélyekre való fokozott figyelemfelhívást. Ismertette, hogy a Testnevelési Egyetem vízi sportokkal kapcsolatos képzései tananyagában csupán közvetetten szerepel a sekély vízi ájulás veszélyeiről szóló tájékoztatás.

A 18 év alatti sportolók esetében a víz alatti hypoxiás, oxigénhiányos edzésmodszerek alkalmazásának hatékonysági, illetve eredményességi mutatóival összefüggésben kitért arra, hogy az e témakörben megjelenő szakkikkek következtetései nem egyértelműek. Összességében nem tekintik bizonyítottnak, *serdülő kor előtt pedig bizonyítottan nincs érdemleges pozitív hatása*.

A kapott válasz szerint mivel akár minden figyelmeztető jel nélkül bekövetkezhet az eszméletvesztés, majd halál, minden olyan eszköz alkalmazása indokolt lehet, ami csak minimális százalékból is csökkenti ennek az esélyét, így a figyelemfelhívó tábla kihelyezése is. Mindez azonban inkább a felelősség kérdését szűkíti, de nem nyújt igazi megoldást. A kiskorú, 12-15 éves sportolók esetében a hypoxikus edzésmodszerek alkalmazása *bizonyítottan fölösleges*, erről az edzők a képzésük során *tanmenetben előírtan tanulnak* az OKJ edző képzés esetében is. Az ennél idősebb 15-18 éves kiskorú sportolók esetében is indokolt lehet a fokozott tájékoztatás, ami az edzők feladata. A szülők tájékoztatása indokolt, az edzők tekintsék őket partnernek, de alapvetően az edzők felkészítése az elsődleges feladat. A módszertani tartalmak ismertetése a szülői értekezletek feladata lehet, a tájékoztatásra, felvilágosítás nyújtására e fórumok alkalmasak.

A válasz kitért továbbá arra is, hogy leginkább a magas színvonalú edzőképzéssel lenne megvalósítható a kiskorú sportolók hypoxikus edzési kockázatának minimalizálása. Bár a téma

szerepel a tananyagban, de a módszerek – kiemelt veszélyessége miatt – a korábbiaknál is nagyobb hangsúlyt kell kapnia. Jelentős eredménnyel járhat valamennyi olyan képző, oktatási intézmény számára intézett felhívás, felszólítás, akik az érintett sportágakban (pl. úszás, vízilabda, szinkronúszás, öttusa, triatlon) OKJ edző, vagy szakedző és magasabb minősítésű edzői végzettséget bocsátanak ki. Ideértve a vízből mentés tantárgy kötelező jelleggel előírását, noha valóban a megelőzés jelenti az igazi megoldást, ami a gyerekekkel foglalkozó szakemberek kezében van. Kiemelten fontos a témát érintően az információk adaptálása az edzőképzések tananyagába, a már tevékenykedő edzők megfelelő informálása, az egyes sportügyi konferenciákon a téma érintése, a legutóbbi kutatások eredményeinek a bemutatása. A tájékoztatás kitért arra, hogy az érintett sportágak tekintetében szerepelnie kellene a témának a korábbiaknál nagyobb hangsúllyal ebben az évben valamennyi szakmai konferencián, továbbképzésben, szakmai műhelyek alkalmával is.

1.4 A Magyar Szinkronúszó Szövetség elnöke válaszában kiemelte, hogy a szinkronúszás a látványos és szép esztétikai sportok egyike. A sportág komplexitását a magas technikai felkészültséget igénylő kötelező gyakorlatok, kötelező elemek, valamint a művészi mozgással kombinált kűrök adják. Mint vízisport nagy gyakorlati és rekreációs értéke van. Kiváló úszástudást, víz alá merülési képességet, víz alatt végzett mozgást és levegő visszatartást érnek el a sportolók. A vízben, hétköznapi ember számára szokatlan testhelyzetekben, például fejjel lefelé is képesek adott mozgás kivitelezésére, amely jó mozgáskoordinációs képességet fejleszt ki bennük, továbbá fejleszti a vestibuláris és a kardiovaszkuláris rendszert is. A szinkronúszásban sok az anaerob, oxigénadóssággal járó mozgásforma. A szinkronúszó sportoló technikai fejlődése során fejlődik az a készsége, hogy a levegővételt 10-20-30 másodpercre visszatartsa. Ez szükséges is a kűr alatt, mivel az idő több mint felét a víz alatt töltik a sportolók. Ezért a szinkronúszó sportolók számára az egyik legfontosabb dolog, hogy megfelelő módon vissza tudják tartani a lélegzetüket.

A szinkronúszó válogatottal ebből a célból *specifikus gyakorlatokat* végeztetnek. Ezek egy része tornatermi gyakorlat, más része különböző úszás gyakorlat. Például 400 m gyorsúszás során minden negyedik hossz (25 m víz alatt, körülbelül 15-17 másodperc) víz alatti úszás (kizárólag hiperventilláció nélkül), mely megfeleltethető körülbelül egy kűrben víz alatt töltött időnek. Ezt a feladatot jó gyakorlásnak tartják. Emellett a tornateremben a sportolók számolásra gyakorolják a kűrben bemutatandó mozdulatokat, így itt is van lehetőségünk levegő visszatartást gyakoroltatni. A levegővétel visszatartásának fejlesztése és a tüdő adaptációja hosszú időt vesz igénybe, évekig dolgoznak ezen, mivel sportágukban feltétlenül szükséges. Mindig szem előtt tartják ugyanakkor a *fokozatosságot* és az *edzői odafigyelést*. Az elnök kiemelte továbbá, hogy a téma- és a sportolók egészségének fontossága miatt szükségesnek tartják a létesítményekben figyelemfelhívó táblák kihelyezését, továbbá a sportolók és szüleik még pontosabb tájékoztatását is.

Azon kérdésemre, hogy milyen módon lenne megvalósítható a kiskorú sportolók fentiekben leírt edzési kockázatainak minimalizálása, az elnök hangsúlyozta, hogy a hosszabb ideig tartó (30mp <) víz alatti úszás mellőzésével, a víz alá merült sportolók szoros figyelemmel követésével, olyan személyek által, akik jártasak vízből mentésben és újraélesztésben. *A hiperventilláció tiltásával* és a maximum egy hosszú tartó víz alatti úszás engedélyezésével, mely egyetlen mély levegővétellel történhet. Fontosnak tartják, hogy *mind a felsőoktatási, mind a középfokú oktatás alkalmával többször is kerüljön szóba a téma, annak érdekében, hogy az oktatási intézményekből kikerülő ifjú kollégák tisztában legyenek az edzés módszer veszélyeivel*, valamint a biztonságos keretek közt végrehajtott víz alatti úszás feltételeivel, egyszerre maximum egy hossz, hiperventilláció nélkül, mentésben és újraélesztésben jártas szakember jelenlétében, aki végig követi a versenyzőt.

Az elnök ismertette, hogy válogatott keretorvosuk számára ismert a sekélyvízi ájulás és az ezzel járó veszélyekre minden esetben felhívja a kollégák figyelmét. A válasz kiemelte, hogy a korábbi edzőtovábbképzéseik alkalmával többször volt téma e problémakör, 2016. márciusi képzésükön az akkori technikai igazgató is beszélt előadásában az ismert veszélyekről, 2017. január 29-i edzőtovábbképzésükön a válogatott keretorvosuk tartott előadást a témában.

A vizsgálat megállapításai

I. A hatásköröm tekintetében

A feladat- és hatáskörömet, valamint ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságaimat az Ajbt. határozza meg. Az Ajbt. 18. § (4) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosa a hatóságok tevékenysége során felmerült, az alapvető jogokkal kapcsolatos visszásság megszüntetése érdekében hivatalból eljárást folytathat. A hivatalból indított eljárás természetes személyek pontosan meg nem határozható, nagyobb csoportját érintő visszásság kivizsgálására vagy egy alapvető jog érvényesülésének átfogó vizsgálatára irányulhat. Az Ajbt. 1. § (2) bekezdés a) pontja kimondja továbbá, hogy a biztos tevékenysége során – különösen hivatalból indított eljárások lefolytatásával – megkülönböztetett figyelmet fordít *a gyermekek jogainak védelmére*.

Az Ajbt. 18. § (2) bekezdése a) pontja alapján hatóság az a *közszolgáltatást végző szerv* – függetlenül attól, hogy milyen szervezeti formában működik – amely állami vagy önkormányzati feladatot lát el, illetve e feladat ellátásában közreműködik. A St. preambuluma alapján a sport a közjó része. Magyarország Országgyűlése kinyilvánítja, hogy *minden embernek alapvető joga van a sporthoz, és e jogát az állam biztosítja*, függetlenül attól, hogy versenysportról, a szabadidő eltöltéséről, a diák-, egyetemi-főiskolai sportról, a fogyatékossgal élő személyek sportjáról vagy az egészség megőrzéséről van szó. A sportolás joga az egészséghez való jobból levezethető részjogosítvány, az úszás, vízilabda, szinkronúszás sportágak versenyzésének keretét pedig az egyes szövetségek alakítják ki, amelyek állami finanszírozás alapján, állami feladat ellátásában vesznek részt. Így az Ajbt. alapján *a sportági szövetségek vizsgálható, közszolgáltatást végző szervek minősülnek*.

A vizsgálati keretekkel kapcsolatban rögzíthető, hogy az ombudsman számára egy adott jogi szabályozás alapjogi aspektusú vizsgálatára, valamint a jogszabályok hiányosságaival, tartalmi hibáival összefüggő intézkedések megfogalmazására a törvény, az Ajbt. 37. §-a közvetlenül lehetőséget teremt. A preventív alapjogvédelemre is hangsúlyt helyező ombudsmani gyakorlat alapján a biztos mandátuma keretei között marad akkor, amikor az alapjogi aspektusú vizsgálathoz nélkülözhetetlen módon, hivatalbóli eljárás keretében, a konkrét alapjogsérelem és ezen alapuló panaszok megelőzése érdekében áttekinti a releváns jogi szabályozást, feltérképezi és jelzi a jogalkotásért felelős szervek irányába a felmerülő egyes aggályokat.

II. A vizsgált alapjogok tekintetében

A biztos egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggés-rendszer feltárása során *autonóm, objektív módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával, összevetésével* tesz eleget az Alaptörvényben kapott mandátumának. Az ombudsman ennek alapján akkor jár el helyesen, ha következetesen, zsinórmértékként támaszkodik az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint az egyes alapjogi tesztekre.

Az Alkotmánybíróság a 22/2012. (V. 11.) AB határozatában arra mutatott rá, hogy „az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírói döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni”. Ugyanakkor a testület a 13/2013. (VI. 17.). AB határozatának indokolása során azt emelte ki, hogy az adott határozatban vizsgált törvényi rendelkezések esetében már az Alaptörvény negyedik módosítása alapján jár el a korábbi alkotmánybírói határozatokban foglaltak felhasználhatóságát illetően. A testület ennek kapcsán elvi élel mondta ki azt, hogy „*az Alkotmánybíróság a hatályát veszített alkotmánybírói határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket. Az indokolásnak és alkotmányjogi forrásainak ugyanis a demokratikus jogállamban mindenki számára megismerhetőnek, ellenőrizhetőnek kell lennie, a jogbiztonság igénye az, hogy a döntési megfontolások átláthatóak,*

követhetőek legyenek. A nyilvános érvelés a döntés indoklásának létalapja. A korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság mindig esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja.”

Ha összevetjük az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében, az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében, XX. cikk (1)-(2) bekezdésében foglaltakat a korábbi Alkotmány 2. § (1) bekezdésének, 67. § (1) bekezdésének, illetve 70/D. § (1)-(2) bekezdésének a szövegével, akkor az állapítható meg, hogy a jelen vizsgálat tárgyát képező jogállamiság elve, az egészséghez való jog és a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való joga tekintetében nem hoz olyan változást az Alaptörvény szövege, ami a korábbi alkotmánybírói gyakorlat tartalmi átértékelését alá támasztaná. Így elvi megállapításaim megfogalmazása, az alapjogok és az alkotmányos elvek értelmezése során – ellenkező tartalmú alkotmánybírói döntés megszületéséig – irányadónak tekintem az Alkotmánybíróság által az Alaptörvény hatályba lépését megelőzően, mind pedig az azt követően meghozott határozatait indoklásában kifejtett megállapításokat, következtetéseket.

1. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint *Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. Az Alkotmánybíróság a 30/2012. (VI. 27.) AB határozatában kimondta, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése és az Alkotmány 2. § (1) bekezdése azonosan deklarálja a jogállami klauzult, tehát az eddig kialakított alkotmánybírói gyakorlat továbbra is releváns. Az Alkotmánybíróság szerint a jogbiztonság az állam kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. A jogállamiság elvéből folyó követelmény a közhatalom, a közigazgatás törvény alá rendeltsége: a közhatalommal rendelkező szervek a jog által megállapított működési rendben, a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket.*

Nem hagyható figyelmen kívül, hogy *a kiszámíthatóság és az eljárási garanciák biztosítása szorosan összekapcsolódik az egyes alanyi alapjogok védelmével, mintegy kölcsönösen feltételezik egymást. Az alapjogok valódi érvényesülését képes kiüresíteni, megbénítani a szabályozás vagy a jogalkalmazás hibáiból, zavarából adódó kiszámíthatatlanság, az eljárásra vonatkozó garanciális szabályok féltétele, figyelmen kívül hagyása. Érdemes utalni itt arra az alkotmánybírói tézisre, amely szerint közvetlen alkotmányi garanciák gazdaságossági és célszerűségi okokból, az eljárás egyszerűsítése vagy az időszűrés követelményének érvényesülése címén sem mellőzhetőek.*

2. *A gyermek megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való jogát az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése rögzíti. A gyermeket főszabályként minden olyan alapvető jog megillet, mint bármely más embert, de ahhoz, hogy a jogok teljességével képes legyen élni, biztosítani kell számára az életkorának megfelelő minden feltételt a felnőtté váláshoz. Erre tekintettel kifejezetten a gyermekek jogaként rögzíti a törvény a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemre és gondoskodásra való jogot. E védelemre és gondoskodásra a gyermek mindenkivel szemben igényt tarthat. Ennek megfelelően a gyermek szülei, családja, az állam és a társadalom valamennyi tagja is köteles a gyermek jogait tiszteletben tartani, és a társadalom fennmaradásának zálogaként biztosítani számára a megfelelő fejlődéséhez szükséges feltételeket. A gyermek, mint az alapjogok alanya oldalán az életkorból adódó hátrányokat az állam oldaláról az az intézményvédelmi kötelezettség egyenlíti ki, hogy az államnak aktívan kell cselekednie a gyermekek alapvető jogainak előmozdítása, érvényesülése és védelme érdekében. Ezt az alaptételt rögzíti a Gyermekjogi Egyezmény preambuluma: a gyermeknek, figyelemmel fizikai és szellemi érettségének hiányára, különös védelemre és gondozásra van szüksége, nevezetesen megfelelő jogi védelemre, születése előtt és születése után egyaránt. Az Egyezmény 3. cikkében foglalt meghatározó alapelv pedig minden gyermekekkel kapcsolatba kerülő intézményt és hatóságot a gyermek legjobb érdekének megfelelő eljárásra kötelez.*

Az Alkotmánybíróság a 21/1996. (V. 17.) AB határozatban kimondta, hogy a gyermeknek az a joga, hogy az állam részéről a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges

védelemben és gondoskodásban részesüljön, az állam alkotmányos kötelességét alapozza meg a gyermek fejlődésének védelmére. Az államnak e kötelessége alkotmányos alapot nyújt arra, hogy a törvényhozó vagy a bíróság – elsősorban a nyilvánosság szférájában – a gyermek joggyakorlását korlátozza. Az államnak a gyermeket az olyan kockázatvállalásoktól is meg kell óvnia, amelyekkel kapcsolatban életkoránál, illetve az ettől függően feltételezett testi, szellemi, erkölcsi és társadalmi érettségénél fogva nem képes megismerni és értékelni sem a választható lehetőségeket, sem pedig választása következményeit saját személyiségére, későbbi életére és társadalmi beilleszkedésére nézve.

Az Alkotmánybíróság szerint a gyermek alapjog-gyakorlása korlátozásának indokoltsága két tényező együttes mérlegelésétől függ: elég érett-e a gyermek általában az önálló döntésre; illetve a döntés tárgyától: az adott esetben mihez kell az érettség. A résztvevők „érettségét” általában az érintett társadalmi intézmények működőképességének védelme, azaz a közérdek követeli meg. A jogkorlátozáshoz azonban elégséges érv lehet a gyermek védelme saját maga ellen. A testület felhívta arra a figyelmet, hogy a polgári jogi cselekvőképtelenség és korlátozott cselekvőképesség például elsősorban az ügyleti forgalom biztonságát védi; de a kiskorút is óvja a meggondolatlan veszteségektől és általában a kockázattól. A határozat rögzíti, hogy a döntés súlya az, ami a gyermek joggyakorlásának korlátozását indokolja mindaddig, amíg felelős döntésre nem képes. A döntést azok a következmények, illetve kockázatok tehetik súlyossá, amelyeket a döntéssel a gyermek vállal. Állami kötelezettség, hogy a gyermek személyiségfejlődéséhez szükséges védelmet és gondoskodást nyújtson, mindez vonatkozik az egyértelműen káros hatások távol tartására, magában foglalja azt is, hogy az állam a személyiségét, s így az egész jövőendő életét meghatározó súlyos kockázatvállalást is elhárítsa.

A testület hangsúlyozta, hogy a szabadságjog korlátozásához a gyermek védelme érdekében sem elég a testi, szellemi, erkölcsi fejlődés elvont veszélyeztetése. Azt kell bizonyítani, hogy valamely tevékenységet azért korlátoz vagy tilt a jog, mert az az érintett korosztályra konkrét veszélyekkel jár; e konkrét veszély nagysága dönti el a jogkorlátozás arányosságát. A határozat arra is rámutat emellett, hogy egy-egy rizikó felbecsülése ugyanakkor nem szorítkozhat pusztán valamely szaktudomány saját területére korlátozott értékelésére, hanem azt kell mérlegelni, hogy az az adott társadalmi körülmények között az érintettek fejlődésére és jövőjére milyen hatással lehet.

3. Az Alaptörvény XX. cikk (1)-(2) bekezdése alapján mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez, amelynek érvényesülését Magyarország – mások mellett – az egészségügyi ellátás megszervezésével segíti elő. Az Alaptörvény rendszerében az egészségügyi ellátás olyan intézményvédelmi kötelezettség, amelyből konkrét, alkotmányi szintű, kikényszeríthető alanyi jogok jellemzően nem vezethetők le.

Az Alkotmánybíróság több határozatában értelmezte a testi és lelki egészséghez való jog tartalmát és korlátozhatóságát és kimondta, hogy nem alanyi jogként, hanem alkotmányi követelményként értelmezendő: az államnak azt az alkotmányos kötelezettségét jelenti, hogy a nemzetgazdaság teherbíró képességéhez, az állam és a társadalom lehetőségeihez igazodva olyan gazdasági és jogi környezetet teremtsen, amely a legkedvezőbb feltételeket biztosítja a polgárok egészséges életmódjához, életviteléhez. Az állam köteles megteremteni egy olyan intézményrendszer működésének a garanciáit, amely mindenki számára biztosítja az egészségügyi szolgáltatások igénybevételi lehetőségét: vagyis a szolgáltató intézmények hiánya miatt senki ne maradjon ellátatlanul.

Az Alkotmánybíróság ugyanakkor utalt arra is, hogy az egészségügyi intézményhálózat és az orvosi ellátás körében elvontan, általános ismérvekkel csak egészen szélső esetekre korlátozottan határozhatja meg az állam kötelezettség kritikus nagyságát, vagyis azt a szükséges minimumot, amelynek hiánya már alkotmányellenességhez vezet. Ilyennek volna minősíthető például, ha az ország egyes területein az egészségügyi intézményrendszer és az orvosi ellátás teljesen hiányozna. Az egészséghez való jog tehát önmagában alanyi jogként értelmezhetetlen, az az Alkotmányban foglalt állami kötelezettségként fogalmazódik meg, amely magában foglalja azt a kötelezettséget, hogy a törvényhozó a testi és lelki egészség bizonyos területein alanyi jogokat határozzon meg. Az egészségvédelmi kötelezettség, mint az életvédelmi kötelezettségből levezetett, „közvetett” intézményvédelmi kötelezettség határozottan az államcél minőség felé mutat.

III. Az ügy érdemében

A gyermekjogok védelme felett őröködő ombudsmanként jelen hivatalbóli vizsgálatom fókuszában az a kérdés állt, hogy a vizes spotokat űző sportoló gyermekek edzése, felkészítése során alkalmazott hypoxiás edzésmódszer gyakorlata, az annak veszélyeiről való tájékoztatás, a súlyos következmények megelőzése kapcsán érvényesül-e a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való joga, valamint az Egyezmény nyomán a gyermek legjobb érdekének megfelelő eljárás elve.

Mindenekelőtt le kell szögezmem, hogy ombudsmanként egy adott edzésmódszer alkalmazásának, hatásainak megítélésében, azaz elsődlegesen sportszakmai, sportmódszertani, sportegészségügyi kérdésekben *hatáskör, illetve szakmai kompetencia hiányában nem foglalhatok állást.* Tehát nem az a feladatom, hogy eldöntsem, hogy mely edzésmódszer tekinthető kockázatosnak, azonban *az elismert kockázatok esetében* hatásköröm, jogom és lehetőségem van felhívni az érintett szervek és intézmények figyelmét ezek mérséklésének és megelőzésének fontosságára, eszközeire. Éppen azért fordultam tehát a nagy szakmai tapasztalattal és a megfelelő ismeretekkel rendelkező intézmények, illetve szakági szövetségek vezetőihez, hogy a beadványban kifogásolt hypoxiás edzésmódszerrel kapcsolatos egyes szakmai álláspontokat, a kérdéskör jogi szabályainak helyzetéről pedig a területért felelős szaktárca állásfoglalását is megismerjem. A témával összefüggő alapjogi megállapításaim így a megkereséseimre adott szakvéleményeken alapulnak.

Ki kell emelni, hogy a sportolás, különösen a versenyszerű sporttevékenységek mindig különböző intenzitású *veszélyhelyzetekkel és kockázatokkal* járnak, a sportoló gyermekek, illetve a szüleik pedig akkor tudnak megalapozottan dönteni erről a sporttal járó kockázatvállalásról, ha a kapott információk alapján tisztában vannak annak következményeivel. Az állam és a sportági szakszövetségek feladata pedig a sportoló gyermekek védelemhez és egészséghez való jogának védelmére érdekében az edzés és felkészítés során a kockázatok minimalizálása, megelőzése.

A válaszok egybehangzóan megerősítették, hogy *a hypoxiás edzésmódszer veszélyes, annak alkalmazási hatékonysága nem bizonyított, kiskorú, különösen 15 év alatti sportolókra nézve pedig kifejezetten ellenjavallt,* súlyos, akár végzetes következményekkel járhat. A hypoxiás edzésmódszert alkalmazva bekövetkezhet *a shallow water blackout, a sekélyvízi ájulás:* a sportolók súlyos agyi oxigénhiányos állapotba kerülhetnek, mindenféle előzetes figyelmeztető jel nélkül a vízben eszméletüket veszthetik, ha nem sikerül időben, szakszerűen újraéleszteni őket, szélsőséges esetben fulladásos halálukhoz vezethet. A már előfordult sajnálatos esetek azt támasztják alá, hogy az ájulás és a halál beállta között csak két és fél perc telik el.¹ Mindezen szakmai-szakirodalmi megállapítások alapján komoly aggodalomra ad okot, hogy a beérkezett válaszok szerint az ismert aggályok ellenére a hypoxiás edzésmódszert a veszélyeztetettebb életkorú, kiskorú sportolók esetében, még ha eltérő mértékben és intenzitással is, de jelenleg is alkalmazzák a vízi sportágakban.

Szükséges ezért tehát felhívni a figyelmet arra, hogy a hypoxiás edzésmódszer kapcsán a kiskorú sportolókra nézve nagy jelentősége van az alkalmazás alsó életkori határának, a baleset-megelőzési ismeretek növelésének, ezen ismeretek legszélesebb körű alkalmazásának, azaz a kockázati tényezők minimalizálásának. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a hypoxiás edzésmódszerrel járó jelenlegi veszélyt a rendelkezéseimre álló információk szerint tovább növeli az, hogy az edzők, szakedzők körében jellemzően *nem, vagy csak alig ismert fogalom a sekélyvízi ájulás.* A Testnevelési Egyetem tanszékvezető docense válaszában megerősítette azt is, hogy bár az edzőképzésekben megjelenik a sekélyvízi ájulás veszélyeire való figyelemfelhívás, az nem kap kellő hangsúlyt.

Mindezek ismeretében – egyetértve a válaszadók véleményével – jómagam is elengedhetetlennek tartom a jelenlegi *sportedzői képzések oktatási anyagában megtalálható ismeretek mélyítését,* nagyobb hangsúlyt helyezve a legújabb *szakmai anyagok, illetve állásfoglalások* szerinti veszélyek ismertetésére, a megelőzés fontosságára. Vizsgálatom során kiderült, hogy számos *szakmai és figyelemfelkeltő cikk jelent meg a tárgyban* mind a hazai mind a nemzetközi szakirodalomban,

¹ Mindezt felismerve az Egyesült Államokban több helyen betiltották az ilyen jellegű edzésmódszert az uszodákban 2015-től az USA-ban május 31-e hivatalosan is a "sekélyvízi ájulás megelőzés napja" (Shallow water blackout day)

amelyek megfelelő segítséget tudnak nyújtani a módszertani anyagok, tananyagok elkészítésekor.²

A beérkezett válaszok is megerősítették, szükséges egy széles szakmai egyeztetés mellett kimunkált *szakmai protokoll, valamint közérthető tájékoztató* kidolgozása. A hozzáférhetőség érdekében pedig indokolt a minisztérium, továbbá a sportági szakszövetségek honlapján való közzététel. Ezek ugyanis egyértelmű és szakszerű segítséget és felvilágosítást tudnának nyújtani a szakképesítéssel rendelkező, gyakorlati felkészítő munkát végző edzők, keretorvosok, valamint a sportoló gyermekek szülei számára a kiskorú sportolók biztonsága és védelme érdekében.

Egyetértek az államtitkár válaszával, miszerint a jogszabályi keretek alapvetően adottak a megelőzés és a kockázati tényezők csökkentése érdekében: a kiskorú sportolók fokozottabb védelme érdekében ugyanis az Stv. 23. § (1) bekezdés i) pontja 2017. január 1-től az országos sportági szakszövetségek és az országos sportági szövetségek kötelezettségévé teszi *sportegészségügyi szabályzat* megalkotását, melynek kötelező tartalmi elemeként jelöli különösen a sportsérülések megelőzésére, a sportegészségügyi ellátás biztosítására és a sportbiztosításra vonatkozó sportági előírásokat. A téma gyermekjogi érintettsége okán a sportegészségügyi szabályzatokat olyan tartalommal kell előkészíteni, hogy azok a kiskorú sportolók védelmére megfelelő szakmai tartalommal, részletességgel kimunkáltak, a gyakorlatban alkalmazhatóak és adekvátak legyenek.

A kockázati tényezők minimalizálását *a tárgyi feltételek hiánytalan rendelkezésre állása szolgálja*. Az ilyen edzésmódszer alkalmazásakor az uszodák felszereltségének az elsősegély nyújtási helyzetek ellátására alkalmasnak kell lennie, az eszméletét veszítő sportoló újjáélesztéséhez szükséges eszközök (pl. mobil defibrillátor, oxigénpalack) rendelkezésre állását biztosítani kell.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a sportedzői képzések során nem helyeznek megfelelő hangsúlyt a kiskorú sportolókra nagy veszélyt rejtő hypoxiás edzésmódszer hatásmechanismusának ismertetésére, a sportszakemberek számára nem hozzáférhetőek a kockázatcsökkentést, illetve megelőzést érintő szakmai protokollok és útmutatók, az ismert kockázatokról a gyermekek és a szülők nem kellően tájékozottak. A jelenlegi helyzet így a sportoló gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz, valamint egészséghez való jogával összefüggő visszásságot okoz, mivel a jogsérelem bekövetkezésének közvetlen, állandó veszélyét bordozza magában.

Intézkedéseim

A feltárt alkotmányos joggal összefüggő visszásságok orvoslása és jövőbeni megelőzése érdekében a jelentésben foglalt szempontokra figyelemmel

1. az Ajbt. 37. §-a alapján *felkérem* az emberi erőforrások miniszterét, hogy
 - a) mozdítsa elő a terület szakmai szereplőinek bevonásával a tárgykörben olyan szakmai protokoll, tájékoztató anyag kidolgozását, amely segíti a kiskorú sportolókra veszélyes edzésmódszer kockázatainak minél szélesebb körű szakmai megismertetését;
 - b) az elkészült útmutatót, tájékoztatót küldje meg a megyei és a fővárosi kormányhivatalok vezetői számára, hogy azt majd eljuttathassák az Országos Képzési Jegyzékben szereplő

² Lásd az alábbi forrásokat:

http://otszonline.hu/cikk/a-vizbe-fulas-megelozese-fuldoklok-helyszini-ellatasa?utm_source=newsletter&utm_medium=orvostovabbkepzo-szemle-hirlevel&utm_campaign=17406 2. ábra

<http://sportorvos.hu/sportolok/20140515/a-viz-alatti-uszas-életveszelyes-lehet-hiperventilációt-követően/>
http://mstt.hu/wp-content/uploads/MSSZ_201403.pdf 18. o-22.o.

<http://rules.cityofnewyork.us/content/posting-regulations-vendors-alcoholic-beverages-chapter-1-requirement-breath-holding-warning>

<http://www.swimmingworldmagazine.com/news/shallow-water-blackout-the-silent-killer-of-swimmers/>

<https://www.npr.org/sections/health-shots/2015/05/29/410331432/breath-holding-in-the-pool-can-spark-sudden-blackouts-and-death>

<http://abcnews.go.com/US/shallow-water-blackout-warning-issued-breath-holding-pool/story?id=31457519>

sportedző és sportoktató szakképesítések egyes képzési programjainak jóváhagyása céljából kijelölt szakértők részére, hogy az abban foglaltakat érvényesítsék az úszás, a vízilabda, a búvárúszás, a szinkronúszás, a triatlon, valamint az öttusa sportágakban szervezett sportedző, illetve sportoktató képzésekhez kidolgozott képzési programokban;

- c) a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló 157/2004. (V. 18.) Korm. rendelet 5. § (7) bekezdése alapján ellenőrizze az érintett sportszövetségek által megalkotott sportegészségügyi szabályzatokat, valamint az abban foglaltak megvalósulását a 18 év alatti sportolók védelme kapcsán;
2. az Ajbt. 32. § (1) bekezdése alapján *felkérem* a Testnevelési Egyetem rektorát, hogy
- a) tegye meg a szükséges intézkedéseket, hogy a sekélyvízi ájulás problémaköre, különösen a hypoxiás edzés módszer kiskorú sportolókra gyakorolt hatásának kockázati tényezői megfelelő súllyal szerepeljenek az érintett sportágak szakedzői képesítéseinek tananyagaiban;
- b) szükség szerint a hazai és nemzetközi szakértők részvételével hívjon össze egy olyan szakmai konzultációt, tanácskozást, amelyen a hypoxiás edzés módszer alkalmazásának kérdéskörét valamennyi olyan magyar felsőoktatási intézmény, képzőhely résztvevőjével közösen áttekinthetik, ahol vízi sportok kapcsán edzői, szakedzői képesítés szerezhető;
3. az Ajbt. 32. § (1) bekezdése alapján *felkérem* az érintett sportági szakszövetségek, így a Magyar Úszó Szövetség, a Magyar Vízilabda Szövetség, a Magyar Búvár Szakszövetség, a Magyar Élet és Vízimentő Szövetség, a Magyar Triatlon Szövetség, a Magyar Öttusa Szövetség, valamint a Magyar Szinkronúszó Szövetség vezetőjét, hogy a sportról szóló 2004. évi I. törvény 23. § (1) bekezdés i) pontja értelmében megalkotott *sportegészségügyi szabályzataikat tekintsék át*, valamint tegyék meg a szükséges intézkedéseket ennek nyomán, hogy a sekélyvízi ájulás veszélyeinek elhárítására valamennyi biztonsági intézkedés, tájékoztató anyag és felszerelés megfelelő mértékben rendelkezésre álljon.

Budapest, 2018. április 18.

Székely László

